

אתה בפסטיבל עכו

אליקים ירון

הדבר האמיתי

"תפילה", "גילוי אליהו"

ההצגה הראשונה שראיתי בפסטיבל פעלה עליי כמכת ברק. זו בוודאי לא הצגה "רגילה". בתיזמור בימתי מקורי ומלא דיי-מיון של רות-קנר מעלה ההצגה "גילוי אליהו", על פי טקסט של ס. יזהר, את הטראומה של המלחמה. של כל מלחמה.

ההצגה הוצגה במעמד המחבר, ועל פניה היא נראית כדבר חד-

חוק ביותר מתיאטרון שאפשר להעלות על הרע. אצל יזהר הגיבור האמיתי הוא הש-פה, ואיוו שפה! הוא מחזיר לנו את האמון בכחה וביופיה של העברית. יזהר גם נדק את משמעות המלים; למה אנתנו מתכוונים כשאנחנו אומרים מלים מסויימות כמו הרוג, מת, גמור, ועוד כיוצא באלה.

אבל רות קנר לא ביקשה להציב אילוס-טרציה בימתית לטקסט הנהדר הזה. היא מעלה יצירה בימתית אוטונומית, שבה הש-פה של יזהר היא מרכיב אחד; חשוב ככל

שיהיה, אבל רק מרכיב. באורח פרדוקסלי ניתן לומר, שלמרות העוצמה המילולית המכה בצופה בכל עוצמתה ההצגה היא בעצם מופשטת, וכוחה האמיתי הוא רווקא בהיבט האל-מילולי שלה. ההצגה זרעקת במקום שהמלים נגמרות או שהן פשוט מאבדות את יכולתן לומר. כי השפה המדהימה, המהפנטת הזו של יזהר, מאב-דת את משמעותה ומשתתקת לנוכח הסתמיות המפלצתית וחס-רת הפשר של המלחמה. זה ערעור אדיר על מיתוס המלחמה. ועוד לא אמרתי דבר על עבודת הצוות המושלמת, שבראשו אזכיר שחקנית נפלאה, טלי קרק, בתפקיד מרשים של המספר.

על רקע ההצגה הזו מתגמד משהו ניסיונה המעניין של סמדר יערון במופע הפתיחה תפילה. יותר משזו הצגה, זו מחווה טקסית להידברות בין שני העמים באזורנו. רק שעל רקע העוצמה של ההצגה שקדמה לה, נשמעים כל הדיבורים על "המשותף בין שני העמים" קצת פתטיים, כי ההצגה על פי ס. יזהר נגעה בדבר האמיתי.

